

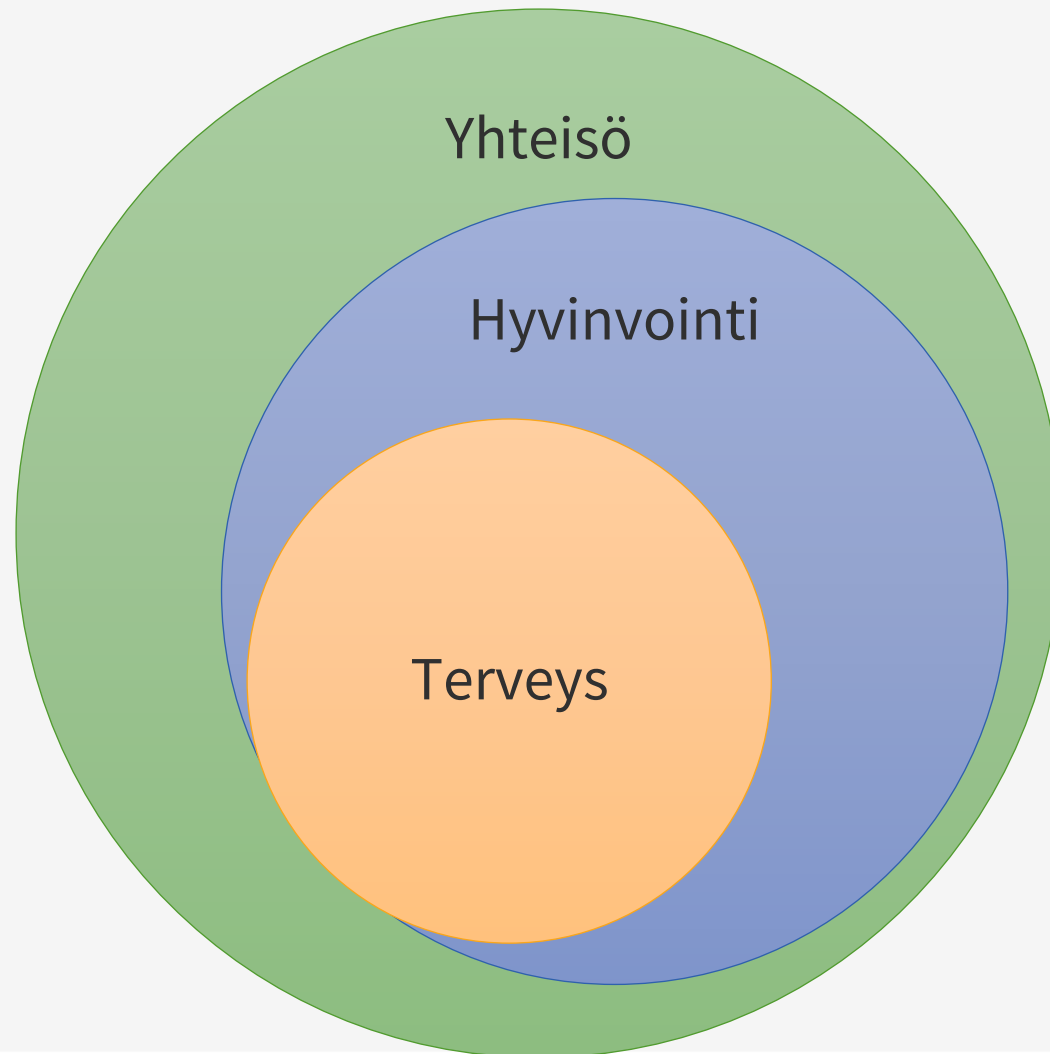
Päihde- ja riippuvuustyön käsitteistä

Kohti riittävää yhteistä ymmärrystä

28.9.2022

Terveystieteiden tutkimuskeskus

Päihde- ja riippuvuustyötä – ehkäisystä hoitoon- ohjaavat paradigmat

Kaikkia
näkökulmia
tarvitaan

Käsitteet muovautuvat ajassa

- Raittiustyö ➡ Ehkäisevä päihdetyö
- Korjaava päihdetyö ➡ päihdehoito ja muiden riippuvuuksien hoito ja kuntoutus, haittojen vähentäminen
- ”Päihdeongelmainen” ➡ ihminen, jolla on päihdeongelma
- Riippuvuuskäsite alkanut syrjäyttää ongelmakäsitteen?

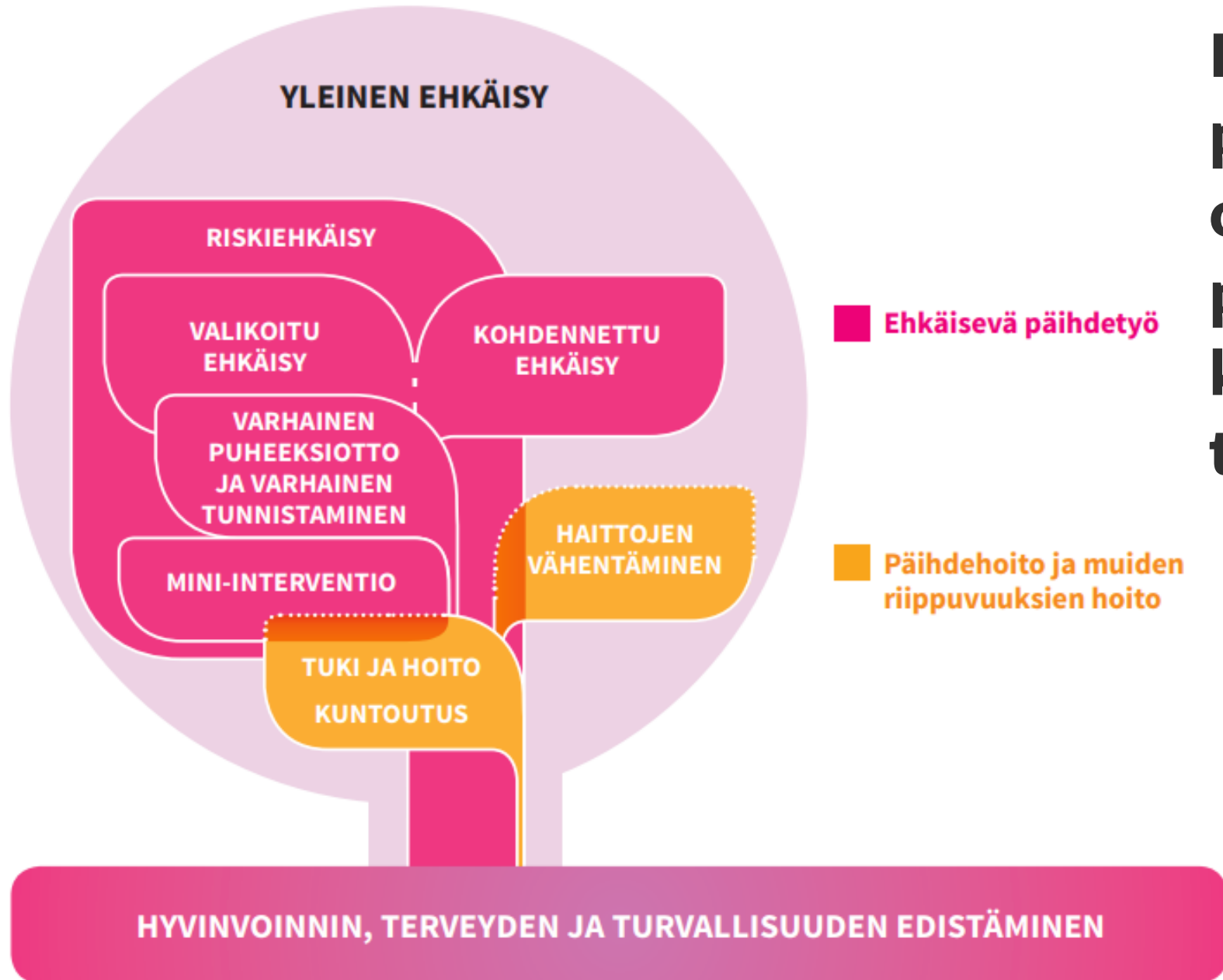

Ehkäisevä päihdetyö

- Ehkäisevä päihdetyö on päihteiden aiheuttamien haittojen ehkäisyä ja vähentämistä.
- Työn tavoitteena on vähentää päihteiden kysyntää, saatavuutta, tarjontaa ja päihdehaittoja sekä edistää terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.
- Lain mukaan ehkäisevään päihdetyöhön kuuluu alkoholi-, tupakka-, huume- ja rahapelihaittojen ehkäisy
- **Varhainen tuki/Puheeksiotto ja mini-interventio** on yksi ehkäisevän päihdetyön menetelmä

Ehkäisevä päihdetyö osana päihdetyön kokonaisuut- ta

Lähde: Ehkäisevä
päihdetyö -Opas kunnille
ja hyvinvointi-alueille

Päihderiippuvuuden ja muiden riippuvuuksien tuki, hoito ja kuntoutus

- Pyritään vastaamaan päihteitä käyttävien ja riippuvuushaittoja kokevien ihmisten avun, tuen, hoidon ja kuntoutuksen tarpeisiin.
- Tavoitteina voi olla
 - terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
 - haittojen ehkäisy ja vähentäminen,
 - suojaavien tekijöiden lisääminen ja riskitekijöiden vähentäminen,
 - Riippuvuuden hoito ja siitä kuntoutuminen tai aiheutuneiden somaattisten sairauksien tai sosiaalisten ongelmien hoito
- Uusi laki selkiyttää sosiaalihuollon ja terveydenhuollon päihdeongelmiin ja muihin riippuvuuksiin liittyviä tehtäviä
- **Ohjaus ja neuvonta kaikkien sote-ammattilaisten tehtävä!**

Varhainen tuki: Tarjotaan mahdollisuus tarkastella ja muuttaa omaa alkoholinkäyttöä, rahapelaamista, huumeidenkäyttöä tai tupakointia

• Varhainen tunnistaminen ja tuki

- Puheeksiotto: Työntekijän tekemä aloite päihteiden ja tupakka- ja nikotiinituotteiden käytöstä ja rahapelaamisesta keskustelemiseksi
- Riskikäytön tai riskipelaamisen tunnistaminen: Testit toimivat työvälineenä
- Voidaan hyödyntää myös silloin, kun ongelmat ovat jo vakavia, jos hoitokontaktia ei ole ja ihminen ei halua mennä hoitoon > Hoitoon motivointi keskiössä

Puheeksioton ja mini-intervention peruspalikat

- 1 Kysy asiakkaalta
- 2 Tunnista riskit tai ongelmat
- 3 Motivoi muutokseen
- 4 Seuraa edistymistä

Ehkäisevä päihdetyö kuuluu kaikille

- Riittävä yhteinen ymmärrys: Kaikkia näkökulmia tarvitaan
- Tärkeää tietää oma tehtävä ehkäisyyn ja hoidon kokonaisuudessa
- Kokonaisuutta pitää jonkun ymmärtää: koordinaatio ja yhteistyö

Kiitos!

- Minna Kesänen
minna.kesanen@thl.fi